

den Bet, man saaledes er flaaet ind paa, tillige affjærer dette Thing fra at faae Indflydelse paa en stor og vigtig Sag, en Sag, hvor allerede Bøgespørgsmaalet dreier sig om Millioner, men hvis Betydning endnu er meget større, hvis egentlige og største Betydning ligger deri, at det er det første Skridt i det store Nødhaans-Spørgsmaal, som har ladet vente saa længe paa sig, og vi vide jo, hvor ofte det første Skridt i en stor Sag bringer denne fjernere eller nærmere til dens mere eller mindre heldige Løsning. Jeg tror derfor, at der ved en saadan Leilighed vilde have været god Grund til at anfille mange Betragtninger og dybtgaaende Overveielser. Jeg skal blot rent eksempelvis nævne Betragtningen over, om Kommissionen havde været heldig i sit Valg af Frederikshaavn til Nødhaavn for det nordlige Rattagat, om det ikke vilde have været rigtigt at foretrække at tage det Punkt, nemlig Stagen, hvorom saagodt som alle Søfarende og ogsaa alle teknisk Sagkyndige have udtalt sig med en ganske særlig Enstemmighed, selv om Beføstningerne der ved vilde være bleve forhøiede i en meget betydelig Grad. Dernæst foreligger jo nu Spørgsmaalet om Frederikshavns Havns Udvidelse i en saa reduceret Stikelse, at det bliver et stort Spørgsmaal, om den længere i nogen Henseende kan gjælde for en Tilflugtshavn; jeg tvivler endogsaa om, at den af Regjeringen nedsatte Kommission nu vilde erkjende Havnen i denne reducerede Stikelse ikke er tjenlig dertil? Skal den være ved Stagen eller ved Hirtsholmene, eller skal Frederikshavns Havn være et fremstødt Fort for Hirtsholmsprojektet? Der er mange og lignende Ting, som jeg ikke skal komme dybere ind paa, der med stor Styrke trænge sig frem ved dette Spørgsmaal, og jeg tror derfor, at det ikke alene er i formel, men maaske endnu mere i reel Henseende, at denne Betydelighed maa vække Betænkkeligheder. For mig har det ialtsald staaet saaledes, som at Landstinget har set sig afflaaret fra Indflydelse paa denne Sag; thi det kan ikke negtes, at, hvis det særlige Lovforslag forelaa her til Behandling, vilde der kunne gives dette en helt anderledes indgaaende Prøvelse og Overveielse, end det er muligt at give disse halvaanden Linie, hvortil hele Sagen nu indskrænker sig. Jeg har fremdraget dette saa meget stærkere, for at hende et eventuelt Udvalgs særlige Opmærksomhed paa Prøvelsen (af denne Post, Nr. 7 i § 14, idet jeg ikke her ved denne Leilighed skal komme videre ind paa Realiteten, uagtet jeg havde meget

at tilføie og jeg — jeg kan sige i en Række af Aar — har samlet et umfangrigt Materiale om denne Sag. Men jeg erkjender, at Leiligheden ikke egner sig til Realitetsbehandling, og dette vil i og for sig være et Vidnesbyrd om, hvorledes man er afflaaret fra en grundig Behandling af dette Spørgsmaal. Jeg skal dog blot endnu tilføie, at det det andet Thing forelagte særlige Lovforslag, der jo nu synes at svæve imellem Himmel og Jord, har en Paragraf, nemlig § 3, der giver en visnok meget nødvendig Expropriationsbemyndigelse til at erhverve de til Havnens Udvidelse fornødne Arealer. Af denne Bemyndigelse findes der selvfølgelig her intet Spor. Det er derfor tænkeligt — jeg veed det ikke, men det forekommer mig tænkeligt — at det vil være nødvendigt, at dette Lovforslag, der hviler i det andet Thing, gaar sin Vandring alligevel paa Grund af den manglende Expropriationsbemyndigelse. Jeg vil dog henstille til ærede Medlemmers Overveielse, om det ikke vilde være en Anomali, for ikke at sige en Ironi, at behandle og vedtage et Lovforslag her, hvis Realitet forud er afgjort paa en Tillægsbevillingslov.

Sauerlev: Eigeoverfor den sidste ærede Tale finder jeg mig foranlediget til at udtale, at Forslaget om Frederikshavns Havns Udvidelse ikke er det samme som at bygge en Nødhaavn; Nødhaavns-spørgsmaalet staar ikke i Forbindelse med det Havnespørgsmaal, hvorom her er Tale, det er kun en Handels- og Trafikhavn, der er Tale om at anlægge ved Frederikshavn. Hvad det angaar, at Forslaget er sluppet saadan ind fra Udvalget paa dette Tillægsbevillingsforslag, saa er det mig bekendt, at det er udgaaet fra det Udvalg, der var nedsat til at behandle denne Sag, hvor hele Udvalget enstemmig gav sin Tilslutning, saa det er ikke stiet rent tilfældigt, men Grunden til, at man valgte denne Form, at indsætte Forslaget paa Tillægsbevillingen, er mig ikke bekendt og derom skal jeg ikke udtale mig. Derimod veed jeg, at Udvalget var enigt om at indstille Lovforslaget til Vedtagelse i den Form, hvori det forelaa.

Breinholt: Jeg tror, det ærede Medlem, der nu satte sig, gif en lille Smule for vidt, naar han her troede at turde erklære, at det var efter Udvalgets enstemmige Anmodning, at dette Lovforslag var eskamoteret over paa Tillægsbevillingsloven, thi vi have jo under Forhandlingerne om denne Sag i det andet Thing et gyldigt Vidnesbyrd om, at det ikke var saaledes, idet et æret Medlem af Udvalget netop meget stærkt protesterede imod denne Maade at gaa frem paa. Svovrigt